

Ορθόδοξη πίστη και διδασκαλία

Θ.Ε.4 Διαστάσεις της Χριστιανικής Διδασκαλίας

Α ΓΕΛ & Α ΕΠΑΛ

4.3. Η Αγάπη ως πρόταση ζωής στον Χριστιανισμό

Τρόποι έκφρασης της αγάπης

Τραγούδι: Κόμης Χ, [Αγάπη είναι φίλε...](#) (2007) [Στίχοι](#): Κόμης Χ Μουσική: Diveno
Ερμηνευτές: Κόμης Χ – Β. Αλεξίου

Μητρική αγάπη

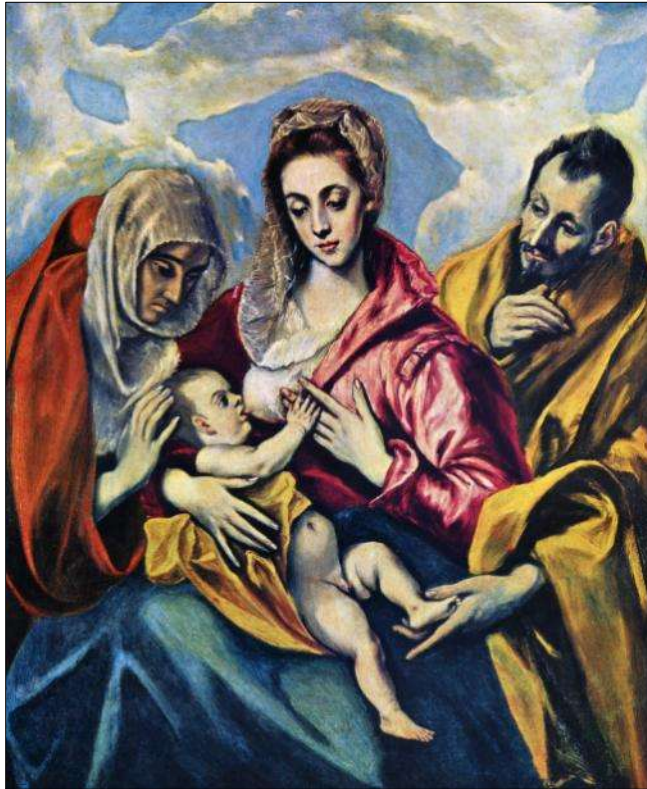
Μητρική στοργή (Ιακωβίδης)

Pier August Renoir, "Mother and child" 1881.
Museum of Louvre

Μητρική αγάπη

El Greco, Αγία οικογένεια με την Αγ. Άννα

Παναγία Βρεφοκρατούσα

Αδελφική αγάπη

Με την αδερφή μου μπορώ να τσακώνομαι όσο γουστάρω και να σκοτώνομαι μαζί της επ' άπειρον. Αλλά **ΑΛΙΜΟΝΟ** σε όποιον μου την πειράξει...

«Δύο αδέρφια μονιασμένα κι αγαπημένα είναι πιο δυνατά κι από τα τείχη μιας πόλης»

Φιλία

Η αγάπη που αγνοεί τις τάξεις τις διακρίσεις και τις φυλές

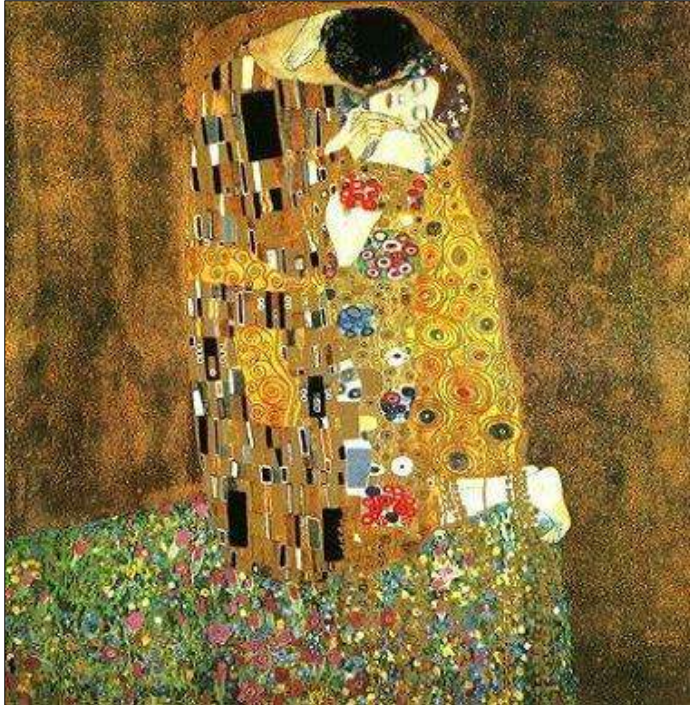

Ερωτική αγάπη

Φιλί > φιλώ = αγαπώ

The kiss 1907–1908, Gustav Klimt

Rene Magritte – Οι εραστές

Το Άσμα Ασμάτων

Το Άσμα Ασμάτων, το "ωραιότατο άσμα«, είναι ένα από τα 49 βιβλία της Π.Δ. Το κύριο νόημα του ποιήματος είναι ο έρωτας του βασιλιά Σολομώντα για τη Σουλαμίτιδα, μέσα από μία ανθολογία ερωτικών κειμένων, στα οποία εκείνος επιθυμεί να της εκφράσει τον ερωτά του. Η γλώσσα είναι τολμηρή, εξυμνώντας το συναίσθημα του έρωτα όπως και των δυνατών συναισθημάτων που αυτός επιφέρει στον άνθρωπο.

Άσμα Ασμάτων - [Μαρία Φαραντούρη](#)
Άσμα Ασμάτων-[Το κόσμημα της Παλαιάς Διαθήκης](#)

- Αν και το περιεχόμενο του Άσματος είναι αναμφισβήτητα ερωτικό, ενσωματώθηκε στον εβραϊκό και στον χριστιανικό κανόνα, επειδή ερμηνεύτηκε αλληγορικά: **οι Εβραίοι είδαν στο Άσμα μια παράσταση της σχέσης του Γιαχβέ, δηλαδή του Θεού, προς τον περιούσιο λαό του Ισραήλ, ενώ οι χριστιανοί τη σχέση του Χριστού προς την Εκκλησία.**
- *“Τις νύχτες στο κρεβάτι μου γύρευα κείνον που αγαπώ.
Τον γύρευα μα δεν τον βρήκα.
Θα σηκωθώ και θα γυρίσω όλη την πόλη,
Μέσα στους δρόμους, μέσα στις πλατείες,
και θα γυρέψω κείνον που αγαπώ.
Τον γύρευα μα δεν τον βρήκα”*
- *“Με συναπάντησαν οι φύλακες που τριγυρνάνε μες στην πόλη.
«Είδατε τον αγαπημένο μου;» τους ρώτησα.
Μόλις τους είχα προσπεράσει και βρήκα κείνον που αγαπώ.
Τον άδραξα και δε θα τον αφήσω ώσπου στις μάνας μου
το σπίτι να τον φέρω, στον κοιτώνα εκείνης που με γέννησε.
Σας εξορκίζω, κόρες της Ιερουσαλήμ,
σ’ όσα ζαρκάδια κι ελαφίνες έχει ο κάμπος,
μην την ταράξετε,
μην αναστατώστε την αγάπη μας ώσπου μονάχη της να το θελήσει.”*

Το μόνο που χρειάζεσαι είναι αγάπη

- Love, Love, Love.
Love, Love, Love.
Love, Love, Love.
- There's nothing you can do that can't be done.
Nothing you can sing that can't be sung.
Nothing you can say but you can learn how to play the game.
It's easy.
- Nothing you can make that can't be made.
No one you can save that can't be saved.
Nothing you can do but you can learn how to be you in time.
It's easy.
- [All you need is love](#), love.
Love is all you need.
- Nothing you can know that isn't known.
Nothing you can see that isn't shown.
Nowhere you can be that isn't where you're meant to be.
It's easy.
- All you need is love.
Love is all you need.
- All you need is love (All together, now!)
All you need is love. (Everybody!)
All you need is love, love.
Love is all you need (love is all you need).
- Yee-hai!
Oh yeah!
She loves you, yeah yeah yeah.

Ρωμαίος και Ιουλιέτα

- Το έργο «[Ρωμαίος και Ιουλιέτα](#)» είναι τραγωδία που έγραψε ο **Ουίλλιαμ Σαίξπηρ**, το 1595.
- Η υπόθεση επικεντρώνεται στον Ρωμαίο και την Ιουλιέτα, δύο κατατρεγμένους από τις οικογένειές τους εραστές οι οποίες βρίσκονται σε σύγκρουση.
- Είναι ίσως το γνωστότερο έργο του Σαίξπηρ και βρίσκεται μεταξύ άλλων στα πιο αγαπημένα θεατρικά έργα παγκοσμίως.

Αγάπη και εγωισμός με βάση τη χριστιανική θεολογία

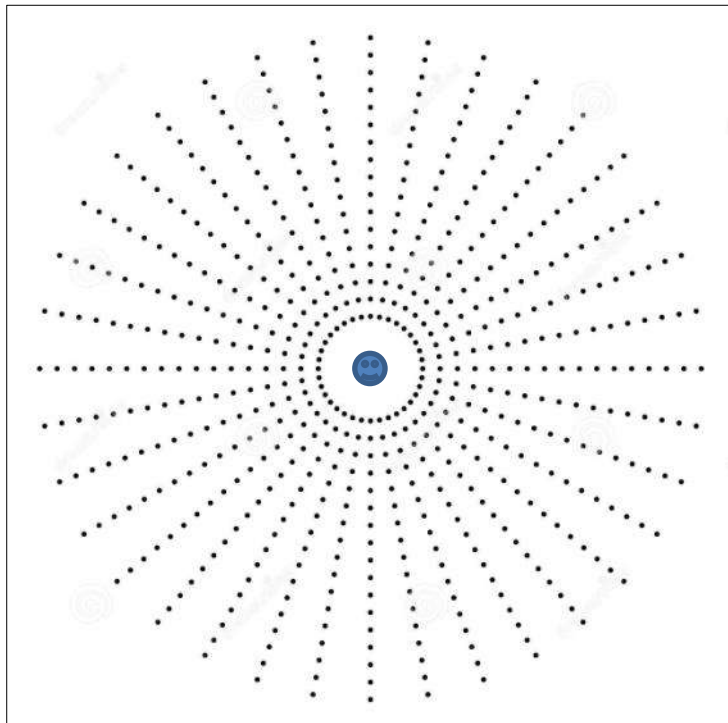
Απελευθέρωση από τον εαυτό

- [...] Εδώ έχουμε ένα ξεκίνημα απελευθέρωσης από τον εαυτό: τη στιγμή που γινόμαστε ικανοί να αγαπάμε, ξεκινάμε να απαγκιστρωνόμαστε από αυτή τη φυλακή που μας κρατά δέσμιους με το πρόσωπό μας. Υπάρχει στην πραγματικότητα μια τέλεια ένωση μεταξύ του «αγαπάν» και του «θανείν». **Να αγαπάς σημαίνει να απαγκιστρώνεσαι λίγο-λίγο από το αποκλειστικό ενδιαφέρον σου για τον εαυτό σου και να στρέφεις αυτό το ενδιαφέρον και αυτή την έγνοια προς κάποιον άλλο.** [...] Τελικά, όσο συμβαίνει αυτό και όσο ο εγωιστικός εαυτός απελευθερώνεται, τόσο περισσότερο ελεύθεροι γινόμαστε. [...] μόνο στο μέτρο που γινόμαστε ικανοί να αγαπάμε, γινόμαστε ικανοί και να βλέπουμε, να αντιλαμβανόμαστε. Να βλέπουμε και να αντιλαμβανόμαστε, είτε αυτό είναι ο Θεός και ο κόσμος γύρω μας, είτε ο μεμονωμένος πλησίον μας. [...]
- Bloom, Anthony (2011). Προσευχή και Αγιότητα. Μτφρ. Β. Αργυριάδης. Αθήνα: Εν πλω, σ. 109-111.

Το παράδειγμα του κύκλου

- «Ας υποθέσουμε ότι είναι ένας κύκλος πάνω στη γη, σαν ένα στρογγυλό χάραγμα που έχει γίνει με διαβήτη, και έχοντας ένα κέντρο. Ας υποθέσουμε ότι αυτός ο κύκλος είναι όλος ο κόσμος. Το κέντρο του κύκλου είναι ο **Θεός**, οι δε ευθείες γραμμές που ξεκινούν από την περιφέρεια του κύκλου προς το κέντρο είναι οι **τρόποι ζωής των ανθρώπων**. Οι άνθρωποι όσο πλησιάζουν το κέντρο, θέλοντας να πλησιάσουν τον Θεό, ανάλογα με το πόσο προχωρούν, πλησιάζουν και τον Θεό και μεταξύ τους. Όσο πλησιάζουν τον Θεό, πλησιάζονται μεταξύ τους και όσο πλησιάζονται, πλησιάζουν τον Θεό.
- Κατά τον ίδιο τρόπο να καταλάβετε και τον χωρισμό. Γιατί όταν απομακρύνονται από τον Θεό και γυρίζουν πίσω, προς τα έξω, είναι ολοφάνερο ότι, όσο βγαίνουν προς τα έξω και απομακρύνονται από τον Θεό, τόσο απομακρύνονται και μεταξύ τους, και όσο απομακρύνονται μεταξύ τους, τόσο απομακρύνονται και από τον Θεό.
- Αυτή, λοιπόν, είναι η φύση της αγάπης. Όσο πλησιάζουμε τον Θεό με την αγάπη μας σε Αυτόν, σε ανάλογο βαθμό ενωνόμαστε με την αγάπη του πλησίον και όσο ενωνόμαστε με τον πλησίον, τόσο ενωνόμαστε με τον Θεό».
- Αββά Δωροθέου, Έργα Ασκητικά, Ετοιμασία, Ι.Μ. Τιμίου Προδρόμου, Καρέας 2000, σελ. 203.

Αγάπη προς το Θεό

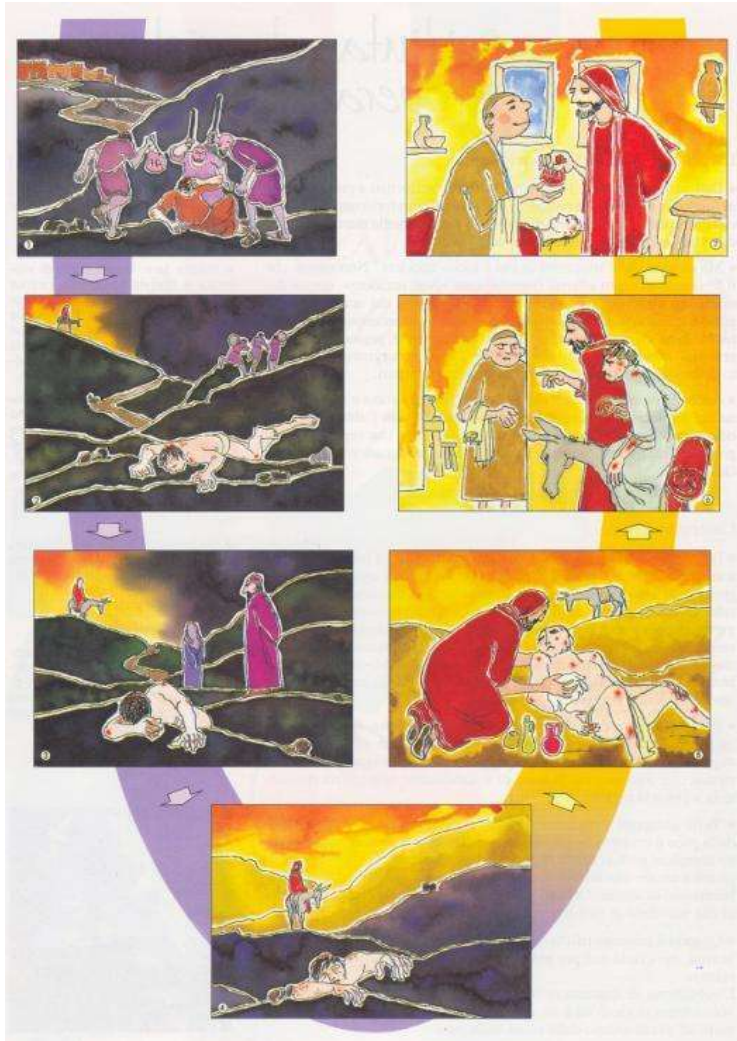

Η Δημιουργία του κόσμου, τμήμα από ψηφιδωτά εμπνευσμένα από τη Γένεση, 1180-1190.
Σικελία, Μονρεάλε, Μητρόπολη

- ²⁰Αν κάποιος πει «αγαπώ το Θεό», μισεί όμως τον αδερφό του, είναι ψεύτης. Γιατί, πραγματικά, αυτός που δεν αγαπάει τον αδερφό του, τον οποίο βλέπει, πώς μπορεί να αγαπάει το Θεό, τον οποίο δε βλέπει; ([Α Ιω 4, 20](#))
- «Εκείνος που βλέπει και ίχνος μόνο μίσους μέσα στην καρδιά του, προς οποιονδήποτε άνθρωπο για οποιοδήποτε φταίξιμό του, είναι εντελώς ξένος από την αγάπη προς τον Θεό. Γιατί η αγάπη προς τον Θεό δεν ανέχεται διόλου το μίσος κατά του ανθρώπου».
- Μάξιμος Ομολογητής (1913). Φιλοκαλία των ιερών Νηπητικών. Μτφρ. Α. Γαλίτης, τόμ. Β'

Η παραβολή του Καλού Σαμαρείτη

- Το επαναστατικό μήνυμα της διδασκαλίας του Χριστού για τις σχέσεις ανθρώπου προς άνθρωπο περιέχεται στην παραβολή του Καλού Σαμαρείτη ([Λουκ. ι' 25-37](#)).
- Για πρώτη φορά στην ιστορία της ανθρωπότητας εκφραζόταν η άποψη ότι ο «πλησίον», δηλαδή ο συνάνθρωπός μου, είναι ο κάθε άνθρωπος που τον προσεγγίζει κανείς δείχνοντας του πραγματική αγάπη, ο αδελφός μου, που έχει τα ίδια δικαιώματα στη ζωή με εμένα, αλλά και τις ίδιες υποχρεώσεις.
- Τη βασική αυτή χριστιανική άποψη είναι ανάγκη να συνειδητοποιήσουμε όλοι, γιατί στην εποχή μας η απόσταση μεταξύ των ανθρώπων έχει μεγαλώσει επικίνδυνα.

Αγαπάμε τους εχθρούς μας;

- [...] Πώς θα αγαπήσουμε τους εχθρούς μας; Οι λόγοι του Χριστού περί αγάπης για τους εχθρούς μας, περιφέρονται ακόμα στον κόσμο από στόμα σε στόμα, αλλά ακόμα δεν καταφέρνουν να βρουν το δρόμο από το στόμα στην καρδιά.
 - Δεν αγαπάμε τους εχθρούς μας. Άραγε δεν είναι οφθαλμοφανές, χωρίς αποδείξεις; Αγαπάμε μόνον εκείνους που μας αγαπούν και δανείζουμε μόνον σε εκείνους που μπορούν να μας τα επιστρέψουν, και κάνουμε καλό μόνο σε εκείνους που μπορούν διπλά να μας ξεχρεώσουν.
 - Αγαπάμε τον εαυτό μας και τους φίλους μας. Αγαπάμε τους κοντινούς μας, τους πιο κοντινούς μας, με την κυριολεκτική σημασία. Οι απόμακροί μας βρίσκονται μακριά από την αγάπη μας. Η καρδιά μας προσκολλάται σε εκείνο που προσκολλώνται και τα μάτια μας. Τα μάτια μας είναι οδηγός και της καρδιάς μας.
 - Σκεπτόμαστε: Ας αγαπάμε τον εαυτό μας και τους φίλους μας. Και σ' αυτό εξαπατώμεθα, αφού τον εγωισμό τον αποκαλούμε αγάπη προς τον εαυτό μας και τους ασπασμούς αγάπη απέναντι στους φίλους μας. Στην πραγματικότητα δεν αγαπάμε ούτε τον εαυτό μας ούτε τους φίλους μας και κατά τον ίδιο τρόπο ούτε τους εχθρούς μας. Γιατί σε αυτό που εμείς ονομάζουμε αγάπη δεν υπάρχουν τα πιο καλά στοιχεία της. Και τα πιο καλά στοιχεία της αγάπης είναι: η επίγνωση, ο σεβασμός και η θυσία. [...]
- Άγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς (2008). Αργά βαδίζει ο Χριστός. Αθήνα: Εν πλω, σ. 76-77.

Ο ύμνος της Αγάπης ([Α Κορ 13, 1-13](#))

- Στον ὕμνο της αγάπης, ο Απόστολος Παύλος τονίζει στους Κορινθίους πόσο σημαντική είναι η αγάπη στον νέο κόσμο του Θεού αντιπαραθέτοντάς την με άλλα αγαθά και χρησιμοποιώντας πολλά σταθερά επιχειρήματα.
- Στους στίχους 13,1-3 **η αγάπη περιγράφεται ως στάση ζωής.**
- Στους στίχους 13,3-7 περιγράφονται **τα χαρακτηριστικά της αγάπης.**
- Στους στίχους 13,8 - 12, **η αγάπη συγκρίνεται με άλλα υλικά, τα οποία ανά πάσα στιγμή μπορεί να χαθούν.**
- Στον τελευταίο στίχο επισημάνεται **ὅτι η αγάπη είναι η σημαντικότερη ἀπὸ ὅλες τὶς θεολογικὲς ἀξίες, ὅπως εἶναι ἡ πίστις ἢ ἡ ἐλπίδα.**
- <https://www.slideshare.net/emmanouip/ss-41960295>

Η χριστιανική αγάπη ως υπέρβαση του εγωισμού και πρόταση ζωής στον Χριστιανισμό

Αγάπη είναι να βοηθάμε

- Μέσα στην εκκλησία εκδηλώνεται έντονα το βίωμα της αγάπης.
- Αφενός της αγάπης του πιστού προς το Θεό αφετέρου του πιστού προς το συνάνθρωπο.
- Η αγάπη είναι η προβολή του προσώπου του Χριστού επάνω στο πρόσωπο του φτωχού, του πονεμένου, του καταδιωγμένου...

Αγάπη σημαίνει να μοιράζεσαι

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ
Δήμου Πρέβεζας

Προσφέρο | Στηρίζω | Βοηθώ ... για να έχουμε όλοι !

Κοινωνικό Παντοπωλείο Λήμνου

Αγάπη σημαίνει να μοιράζεσαι

Αγάπη είναι να δίνουμε

«Όποιος αγαπάει λίγο, δίνει λίγο. Όποιος αγαπάει περισσότερο, δίνει περισσότερο. Κι όποιος αγαπάει πάρα πολύ, τι αντάξιο έχει να δώσει; Δίνει τον εαυτό του!»

Όσιος Πορφύριος ο Κausοκαλυβίτης

Προσωπικές απόψεις και συγκεκριμένα πρότυπα αγάπης

- Η αγάπη είναι το ιδιαίτερο γνώρισμα του χριστιανικού Θεού. Η ιδιότητα αυτή άρχισε να εκδηλώνεται από την αρχή της δημιουργίας του κόσμου, της οποίας κίνητρα ήταν η αγάπη και η ελευθερία Του.
- Η πρόνοια του Θεού εκδηλώνεται ως συντήρηση και κυβέρνηση του κόσμου για την ύπαρξη και κατεύθυνσή του προς την επιτυχία του σκοπού του φανερώνεται στο ενδιαφέρον και την αγάπη του Θεού προς τον κόσμο και τον άνθρωπο. Και η θαυματουργική Του δράση είχε ως κίνητρο την αγάπη προς τον πάσχοντα άνθρωπο.
- Μεγαλύτερη απόδειξη της μεγάλης αγάπης του Θεού αποτελεί το γεγονός της ενανθρώπησης του Υιού και Λόγου του Θεού.

Ο Θεός είναι αγάπη

Η παραβολή του Ασώτου

- Η χριστιανική πίστη προσφέρει τη βεβαιότητα της παρουσίας του Θεού της αγάπης.
- Η σχέση με έναν τέτοιο Θεό προσφέρει στον άνθρωπο ένα σταθερό κέντρο και μια ασφαλή βάση, πάνω στην οποία μπορεί να θεμελιώσει και να οικοδομήσει τη ζωή του.
- ¹⁶Κι εμείς γνωρίζουμε πια την αγάπη, που μας έχει ο Θεός κι εμπιστευόμαστε τον εαυτό μας σ' αυτήν. **Ο Θεός είναι αγάπη**· κι όποιος ζει μέσα στην αγάπη, ζει μέσα στο Θεό, κι ο Θεός μέσα σ' αυτόν ([Α Ιω 4, 16](#)).
- Η παραβολή του ασώτου υιού ([Λκ 15,11-32](#)) τονίζει την αγάπη του Θεού προς τον άνθρωπο και μάλιστα προς τον αμαρτωλό.

Αγάπη μέχρι θυσίας

El-Greco-Η Σταύρωση

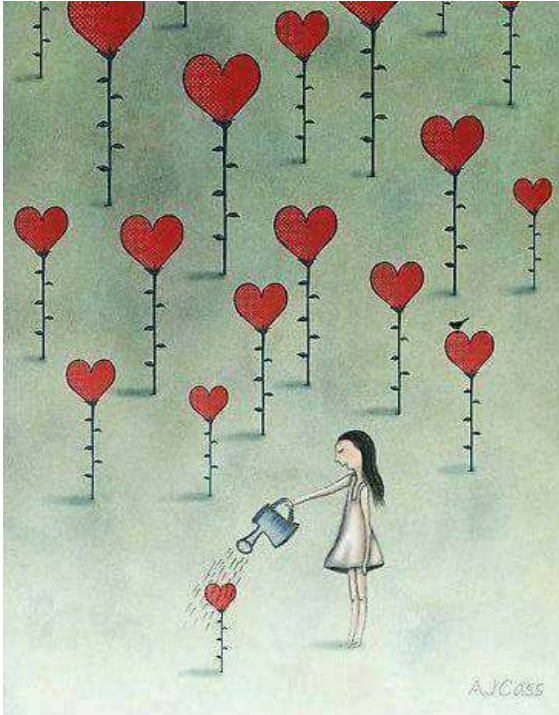
- *«Ο Ιησούς, ο Θεός μας, αγάπησε τους δικούς του ως το έσχατο σημείο. Από αγάπη δημιούργησε τον κόσμο, από αγάπη γεννήθηκε σαν άνθρωπος μέσα σ' αυτό τον κόσμο, από αγάπη πήρε πάνω του τη διασπασμένη ανθρώπινη φύση μας και την έκανε δική του. Από αγάπη ταυτίστηκε μ' όλη μας την απελπισία. Από αγάπη πρόσφερε τον εαυτό του θυσία, διαλέγοντας στη Γεθσημανή να πάει εκούσια προς το Πάθος του [...]. Ο Σταυρός σαν νίκη μας θέτει το παράδοξο της παντοδυναμίας της αγάπης. Η γεμάτη αγάπη ταπείνωση είναι μια τρομερή δύναμη. Όποτε θυσιάζουμε κάτι ή υποφέρουμε όχι μ' αίσθηση επαναστατικής πίκρας, αλλά με τη θέλησή μας και από αγάπη, αυτό μας κάνει πιο δυνατούς κι όχι πιο αδύνατους».*
- Ware, Κάλλιστος, επίσκοπος Διοκλείας (7 1982). Ο Ορθόδοξος Δρόμος, Αθήνα: Επτάλοφος, σ. 95-96.

Η αγάπη ανοίγει τα χέρια και την καρδιά

Αξιολόγηση

- Πώς μπορούμε να αποδείξουμε ότι αξίζουμε την αγάπη του Θεού;
- Αν ο Χριστός χτυπήσει αύριο την πόρτα σας θα τον αναγνωρίσετε;
- Να αναλύσετε τη σχέση αγάπης και εγωισμού με θεολογικούς όρους στον Χριστιανισμό.
- Να παρουσιάσετε τη διδασκαλία του Χριστιανισμού για την αγάπη και την επίδρασή της στις αξίες του σύγχρονου κόσμου.

